

حوزه‌های جامعه‌شناسی

مجموعه دروس تخصصی

علوم اجتماعی

مؤلف:

دکتر نظام بهرامی کمین

آمادگی آزمون دکتری

کمی‌برداری از این اثر بدون اخذ مجوز پیگرد قانونی دارد.

بنام خدا

ایمان داریم که هر تغییر و تحول بزرگی در مسیر زندگی بدون تحول معرفت و نگرش میسر نخواهد بود. پس بیایید با اندیشه توکل، تفکر، تلاش و تحول در توسعه دنیای فکریمان برای نیل به آرامش و آسایش توأمان اولین گام را برداریم. چون همگی یقین داریم، بیایید بیایید می‌آورد.

شاد باشید و دلی را شاد کنید

برادران سیاری

بهار ۹۳

.....	مقدمه:	
۹.....	گفتار اول: جامعه‌شناسی سیاسی و قدرت.....	
۱۹.....	۱. جامعه‌شناسی سیاسی: گاستون بوتول.....	
۲۴.....	۲. تئوری‌های قدرت در جامعه‌شناسی سیاسی تطبیقی: نظام بهرامی کمیل.....	
۴۳.....	گفتار دوم: جامعه‌شناسی انقلاب.....	
۶۵.....	گفتار سوم: جامعه‌شناسی جنبش‌های اجتماعی.....	
۷۳.....	گفتار چهارم: جامعه‌شناسی تحولات اجتماعی و جهانی‌شدن.....	
۸۹.....	گفتار پنجم: جامعه‌شناسی توسعه.....	
۱۰۹.....	گفتار ششم: جامعه‌شناسی ارتباطات رسانه‌ها.....	
۱۲۳.....	گفتار هفتم: جامعه‌شناسی صنعتی و کاروشغل.....	
۱۴۲.....	۱. جامعه‌شناسی کشورهای صنعتی: ریمون آرن.....	
۱۵۷.....	گفتار هشتم: جامعه‌شناسی سازمان‌ها.....	
۱۶۷.....	۱. جامعه‌شناسی سازمانها: منوچهر صبوری کاشانی.....	
۱۷۷.....	گفتار نهم: جامعه‌شناسی قشربندی و نابرابریهای اجتماعی.....	
۱۹۳.....	گفتار دهم: جامعه‌شناسی روستایی.....	
۱۹۳.....	۱. جامعه‌شناسی روستایی: منصور وثوقی.....	
۲۰۲.....	۲. جامعه دهقانی در ایران: خسرو خسروی.....	
۲۰۶.....	۳. مالک و زارع در ایران: ا.ک.س. لمتون.....	
۲۰۸.....	۴. اصلاحات ارضی و توسعه اقتصادی: پیتر دورنر.....	
۲۱۰.....	۵. جامعه‌شناسی توسعه و توسعه‌نیافتگی روستایی: مصطفی ازکیا.....	
۲۱۳.....	گفتار یازدهم: جامعه‌شناسی شهری.....	
۲۲۶.....	۱. جامعه‌شناسی شهری: حسین ادیبی.....	
۲۳۵.....	۲. جامعه‌شناسی شهری: غلامعباس توسلی.....	

۲۳۹	۳. استراتژی‌های فرهنگی و مدیریت شهری: نظام بهرامی کمیل
۲۵۳	گفتار دوازدهم: جامعه‌شناسی ادبیات
۲۶۰	۱. نویسندگان پیشرو ایران (از مشروطیت تا ۱۳۵۰): محمدعلی سپانلو
۲۶۹	گفتار سیزدهم: جامعه‌شناسی خانواده
۲۶۹	۱. جامعه‌شناسی خانواده: هایدی روزن‌بام
۲۸۹	گفتار چهاردهم: روانشناسی اجتماعی
۲۸۹	۱. روان‌شناسی اجتماعی: الیوت ارونسون
۲۹۵	۲. نظریه‌ها در روانشناسی اجتماعی: مورتون دوچ و رابرت کراوس
۳۱۵	گفتار پانزدهم: جامعه‌شناسی آموزش و پرورش
۳۱۵	۱. جامعه‌شناسی آموزش: پرورش علی، علاقه‌بند
۳۲۱	گفتار شانزدهم: جامعه‌شناسی دین
۳۳۱	گفتار هفدهم: جامعه‌شناسی انحرافات
۳۴۱	۱. جامعه‌شناسی انحرافات: داور شیخاوندی
۳۵۱	گفتار هجدهم: جامعه‌شناسی پزشکی و بهداشت
۳۵۱	۱. جامعه‌شناسی پزشکی و بهداشت: منوچهر محسنی
۳۵۸	۲. جامعه‌شناسی پزشکی: دیوید آرمسترانگ
۳۶۵	گفتار نوزدهم: سرمایه و اعتماد اجتماعی
۳۷۵	گفتار بیستم: سایر حوزه‌ها
۳۸۷	تست:
۴۰۳	پاسخنامه تست‌های کنکور

مقدمه:

درس «حوزه‌های جامعه‌شناسی» یکی از گسترده‌ترین و متنوع‌ترین حوزه‌های مطالعاتی در علوم اجتماعی و انسانی است که موضوعات متعددی را که همگی به جامعه و به‌ویژه «زندگی اجتماعی» مربوط می‌شوند، در برمی‌گیرد. به همین دلیل شاید برای دانش‌آموختگان سایر رشته‌ها، نگاهی به فهرست موضوعات این حوزه شگفت‌انگیز باشد. موضوعات و مباحثی از ادبیات و تاریخ و حقوق گرفته تا اقتصاد، سیاست، روانشناسی و مدیریت در این درس مطرح می‌شوند. از جامعه‌شناسی پزشکی و جامعه‌شناسی جنگ گرفته تا جامعه‌شناسی سازمان‌ها، خانواده، ارتباطات، زنان، حقوق، محیط زیست، جوانان، انقلاب، جنبش‌های اجتماعی، نابرابری‌ها، دوران کودکی، حیوانات خانگی و... روشن است تالیف یک کتاب که تمامی این حوزه‌ها را دربرگیرد کار بسیار سختی است، به‌خصوص اینکه دانش‌آموختگان علوم اجتماعی می‌دانند برای هر کدام از این مباحث حداقل چهار یا پنج منبع در طول یک ترم باید مطالعه شود. دانش‌آموختگان آگاهی‌های مقدماتی نسبت به آن حوزه پیدا کنند.

باوجود چنین مشکلاتی، رزنده کوشش می‌کند با آموزش برخی اصول مشترک و به کارگیری آن‌ها در برخی از مهمترین حوزه‌های جامعه‌شناسی در حد توان و فرصت موجود به دانشجویان عزیز کمک کند. منظور از اصول مشترک این است که دانشجو بتواند با خواندن افکار و اندیشه‌های یک دانشمند در یک یا دو حوزه، رویکرد و نظریات او را در سایر حوزه‌ها حدس بزند و به پرسش‌ها پاسخ دهد. برای مثال اگر نویسنده ماکس وبر را در حوزه جامعه‌شناسی شهری و یا سازمان‌ها خواندیم باید بتوانیم نظر او را درباره سایر حوزه‌ها (برای مثال جامعه‌شناسی آموزش و پرورش و یا انحرافات) حدس بزنیم.

به امید آنکه مطالعه این کتاب بتواند به دانش‌جویان علوم اجتماعی، انگیزه و توان خدمت بیشتر و بهتر به کشور و مردم دوست‌داشتنی ایران را بدهد. دانشجویانی که هیچگاه فراموش نمی‌کنند آن‌ها پیش از آنکه مسئول تحلیل موضوعات و مشکلات شرق و غرب جهان باشند، مدیون این مردم و این آب و خاک هستند و باید رنج و درد آن‌ها را کم کنند.

هرچند مخاطب اصلی این کتاب داوطلبان آزمون دکتری حوزه آسایش اجتماعی هستند؛ اما به دلیل وجود مباحث آموزشی، این کتاب برای دانشجویان و داوطلبان مقطع کارشناسی ارشد، مدرسان و حتی علاقمندان به جامعه‌شناسی نیز مفید خواهد بود. در پایان کتاب مجموعه‌ای از تست‌های سال‌های گذشته مقطع دکترا و کارشناسی ارشد و تست‌های طراحی شده توسط نگارنده ارائه شده است. دانشجویان باید توجه داشته باشند که درس حوزه‌های جامعه‌شناسی به دلیل گستردگی آن به مطالعه بسیار زیاد نیاز دارد. به همین دلیل در سراسر کتاب به برخی منابع خوب و مناسب اشاره شده است که دانشجویان می‌توانند برای آمادگی بیشتر به آن منابع رجوع کنند.

از آن‌جا که مطالب این کتاب از جزوه آموزشی نگارنده در موسسه ماهان و جزوات آمادگی برای اساتید و همچنین خلاصه‌ای از کتاب‌های مهم تشکیل شده است، پیشاپیش به تکراری شدن برخی مطالب و یک‌دست نبودن آن‌ها اعتراف می‌کنم. هرچند شاید این ویژگی به دلیل ایجاد تنوع و تکرار مطالب از منظر آموزشی چندان هم بد نباشد.

در پایان از تمامی اساتید خود در دانشگاه اصفهان، تهران و علامه طباطبائی که در دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری؛ دست مرا گرفتند کمال تشکر و سپاسگذاری را دارم. از جناب آقای منصور محمدزاده، مدیر محترم انستیتوت دکتری ماهان و سرکار خانم سمیه بیگی، مسئول واحد تولید آموزشگاه و جناب آقای علی اصغر رحمتی ویراستار محترم، بخاطر زحمات‌های فراوانی که متحمل شدند، صمیمانه قدردانی می‌کنم.

آدرس پستی: nbkomeil@yahoo.com